

Klub Poselski
Ruch Palikota

GRUPA: ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa
TEL.: +48 22 694.12.95
FAX: +48 22 694.27.82
E-MAIL: kp-rp@kluby.sejm.pl

Grupa Posłów
na Sejm RP
Klubu Poselskiego
„Ruch Palikota”

Warszawa, dnia 12 lipca 2012 r.

**Szanowna Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy o :

- zmianie ustawy o podatku od towarów i usług.

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posła Łukasza Gibałę.

**Lista posłów Klubu Poselskiego „Ruch Palikota” popierających projekt ustawy o
zmianie ustawy o podatku od towarów i usług.**

Lp.	Imię i nazwisko	Nazwa Klubu	Podpis
1.	Maciej Banaszak	Ruch Palikota	
2.	Piotr Bauć	Ruch Palikota	
3.	Robert Biedroń	Ruch Palikota	
4.	Bartłomiej Bodio	Ruch Palikota	
5.	Jerzy Borkowski	Ruch Palikota	
6.	Artur Bramora	Ruch Palikota	
7.	Jan Cedzyński	Ruch Palikota	
8.	Piotr Chmielowski	Ruch Palikota	
9.	Artur Dębski	Ruch Palikota	
10.	Marek Domaracki	Ruch Palikota	
11.	Dariusz Dziadzio	Ruch Palikota	
12.	Wincenty Elsner	Ruch Palikota	
13.	Łukasz Gibała	Ruch Palikota	

14.	Artur	Górczyński	Ruch Palikota	
15.	Anna	Grodzka	Ruch Palikota	
16.	Michał	Kabaciński	Ruch Palikota	
17.	Adam	Kępiński	Ruch Palikota	
18.	Witold	Klepacz	Ruch Palikota	
19.	Krzysztof	Kłosowski	Ruch Palikota	
20.	Henryk	Kmiecik	Ruch Palikota	
21.	Sławomir	Kopyciński	Ruch Palikota	
22.	Roman	Kotliński	Ruch Palikota	
23.	Łukasz	Krupa	Ruch Palikota	
24.	Jacek	Kwiatkowski	Ruch Palikota	
25.	Andrzej	Lewandowski	Ruch Palikota	
26.	Tomasz	Makowski	Ruch Palikota	
27.	Małgorzata	Marcinkiewicz	Ruch Palikota	
28.	Maciej	Mroczek	Ruch Palikota	
29.	Jacek	Najder	Ruch Palikota	

30.	Wanda	Nowicka	Ruch Palikota	
31.	Michał	Pacholski	Ruch Palikota	
32.	Janusz	Palikot	Ruch Palikota	
33.	Wojciech	Penkalski	Ruch Palikota	
34.	Andrzej	Piątak	Ruch Palikota	
35.	Zofia	Popiołek	Ruch Palikota	
36.	Marek	Poznański	Ruch Palikota	
37.	Andrzej	Rozenek	Ruch Palikota	
38.	Adam	Rybakowicz	Ruch Palikota	
39.	Armand	Ryfiński	Ruch Palikota	
40.	Paweł	Sajak	Ruch Palikota	
41.	Marek	Stolarski	Ruch Palikota	
42.	Halina	Szymiec – Raczyńska	Ruch Palikota	
43.	Maciej	Wydrzyński	Ruch Palikota	

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług

Art. 1

W ustawie z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 r. Nr 54, poz. 535 z późn. zm¹⁾.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19:

a) w ust. 13 pkt. 2), skreśla się literę d.

b) dodaje się w ust. 13 pkt. 2a w brzmieniu:

„2a) Otrzymania całości lub części zapłaty, za wykonaną usługę budowlaną lub budowlano-montażową.”

2) w art. 86 w ust 10 dodaje się pkt. 3a) w brzmieniu:

„3a) w przypadku nabycia usługi, o której mowa w art. 19, ust. 13, pkt. 2a z chwilą dokonania zapłaty.”

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005r. Nr 14, poz. 113, Nr 90, poz. 756, Nr 143, poz. 1199, Nr 179, poz. 1484, z 2006r. Nr 143, poz. 1028 i 1029, z 2007r. Nr 168, poz. 1187, Nr192, poz. 1382, z 2008r. Nr 74, poz. 444, Nr 130, poz. 826, Nr 141, poz. 888, Nr 209, poz. 1320, z 2009r. Nr 3, poz. 11, Nr 116, poz. 979, Nr 195, poz. 1504, Nr 201, poz. 1540, Nr 215, poz. 1666, z 2010r. Nr 57, poz.357, Nr 75, poz. 473, Nr 107, poz. 679, Nr 226, poz. 1476, Nr 238, poz.1578, Nr 247, poz. 1652, Nr 257, poz. 1726, z 2011r. Nr 64, poz. 332, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654 oraz Nr 134, poz. 780.

Uzasadnienie

Celem projektowanej regulacji jest walka z niekorzystnym zjawiskiem tzw. zatorów płatniczych w sektorze usług budowlanych i budowlano-montażowych, które stanowi poważną przeszkodę dla działalności firm z tej branży. W opinii autorów niniejszego projektu, obecne przepisy określające moment powstania obowiązku podatkowego i sposobu odliczenia podatku od towarów i usług wymagają zmiany, zaś w odniesieniu do sektora usług budowlanych i budowlano-montażowych nowelizacja przepisów prawnych wydaje się szczególnie pilna.

Obecnie moment powstania obowiązku podatkowego określa artykuł 19 ustawy o podatku od towarów i usług. Główna zasada co do wymagalności podatku w odniesieniu do wszystkich kategorii towarów i usług została określona w ustępie 1 artykułu 19 ustawy stanowiącym, iż obowiązek podatkowy powstaje „z chwilą wydania towarów lub wykonania usługi”. Przyjęcie takiej zasady powoduje, iż często kontrahent umowy o wykonanie usługi musi odprowadzić do Skarbu Państwa podatek zanim otrzyma zapłatę za zrealizowaną usługę. Ustawa jednocześnie dopuszcza odstępstwa od tej zasady, polegające na modyfikacji w pewnych sytuacjach ostatecznego terminu w którym należy odprowadzić podatek. Przykładowo, art. 19 ust. 4 ustawy stanowi, że w przypadku tych usług, „których wykonanie powinno być potwierdzone fakturą” obowiązek podatkowy powstaje „z chwilą wystawienia faktury”, jednak nie później niż 7 dni od wystawienia faktury. Chociaż przepis ten stanowi pewne złagodzenie w stosunku do ogólnej reguły, to jednak w sytuacji gdy kontrahent podatnika nie zapłaci w ciągu 7 dni opłaty za wykonanie usługi, podatnik jest obowiązany odprowadzić podatek od sumy która widnieje na fakturze, niezależnie od tego czy otrzymał należną zapłatę.

Jeszcze inny termin odprowadzenia podatku od towarów i usług przewidziany jest wobec przedsiębiorców działających w sektorze usług budowlanych i budowlano-montażowych. Artykuł 19 ust. 13 pkt 2 lit. d statuuje regułę zgodnie z którą chociaż obowiązek podatkowy powstaje z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty, to jednak podatek jest wymagalny nie później niż 30 dni od wykonania usługi. Przyjęta w przywołanym przepisie reguła jest powszechnie krytykowana w środowisku osób pracujących w sektorze usług budowlanych. Głośne, często opisywane w mediach przypadki bankructw podwykonawców usług budowlanych pokazują, iż obecnie bardzo częstym problemem w tej branży jest niewypłacanie o czasie pieniędzy kontrahentom. Zdarza się zatem, iż podwykonawca usług budowlanych nie dość, że przez długi czas nie otrzymuje zapłaty za wykonaną usługę, to nadto w terminie 30 dni od wykonania usługi zobowiązany jest ponieść dodatkowy ciężar w postaci uiszczenia podatku VAT od usługi za wykonanie której nie otrzymał pieniędzy. Należy zaznaczyć, że czasem dochodzi nawet do sytuacji w których podwykonawca nie otrzymuje pieniędzy za wykonaną usługę jeszcze 120 dni po jej wykonaniu. Wywodząca się z prawa rzymskiego klasyczna zasada stanowi, iż prawo nie powinno zmuszać adresatów norm prawnych do wykonania rzeczy niemożliwych

(*impossibilium nulla obligatio est*). Tymczasem, polskie prawo podatkowe zobowiązuje pewną grupę osób do odprowadzenia do Skarbu Państwa podatku liczonego od zapłaty, której nie otrzymali.

Dlatego też w niniejszym projekcie zaproponowana została zmiana polegająca na wykreśleniu litery d z pkt. 2 ust.13 art. 19 ustawy i tym samym zniesienia obowiązku odprowadzenia podatku w ciągu 30 dni po wykonaniu usługi. Dodany przez projektodawców punkt 2a w ustępie 13 artykułu 19 stanowi, iż obowiązek podatkowy powstawałby z chwilą „otrzymania całości lub części zapłaty, za wykonaną usługę budowlaną lub budowlano-montażową”. Tym samym wprowadzona zostałaby czytelna reguła polegająca na tym, że podatek odprowadza się od zapłaty, którą się otrzymało, a nie od zapłaty potencjalnej czy oczekiwanej.

Warto dodać, iż o ile obowiązująca do dziś regulacja wprowadzała pewną uciążliwość wobec podwykonawców robót budowlanych, to jednocześnie w nieuzasadniony sposób uprzywilejowywała inwestorów i wykonawców generalnych stwarzając im faktyczną możliwość długiego zalegania z płaceniem podwykonawcom za wykonane przez nich usługi. W świetle obecnie obowiązujących przepisów, generalny wykonawca, otrzymujący wynagrodzenie za wykonaną usługę budowlaną, może odliczyć podatek VAT w dużej części zapłacony już przez jego wykonawców.

Zaproponowana zmiana polega na dodaniu w odpowiednim punkcie artykułu 86 ustawy zapisu, zgodnie z którym w przypadku nabycia usługi budowlanej lub budowlano-montażowej „prawo do obniżenia kwoty należnego podatku” powstawałoby „z chwilą dokonania zapłaty”. W opinii projektodawców, wprowadzenie tej zmiany spowoduje, że duże firmy budowlane oraz inwestorzy będą zainteresowane dokonywaniem płatności na rzecz wykonawców lub podwykonawców w miesiącu sprzedaży usługi, gdyż w przeciwnym wypadku byłyby zmuszone zapłacić należny podatek VAT bez możliwości odliczeń.

Zaproponowane zmiany powinny skutecznie wymusić skrócenie terminów płatności do jednego miesiąca. Powstałaby sytuacja w której wykonawcy generalni i inwestorzy działający w sektorze usług budowlanych byłiby zainteresowani jak najszybszym zapłaceniem podwykonawcom za ich usługi z powodu możliwości odliczenia podatku VAT. Dobrze pomyślane prawo to takie które gwarantuje, iż adresaci zwartych w nim norm będą mieli interes w tym by je wykonywać. Norma prawna zapisana „w księgach”, aby być przestrzegana powinna zostać zinternalizowana przez jej adresatów. Proponowane zmiany służą więc temu, by każdy z uczestników obrotu gospodarczego w sektorze usług budowlanych miał interes w tym, by przestrzegać obowiązków: zapłaty kontrahentom oraz odprowadzenia podatku VAT.

Warto także dodać, że proponowane zmiany w ustawie o podatku od towarów i usług korzystają z wzorców przyjętych w innych państwach oraz są zgodne z

prawem Unii Europejskiej. Proponowany przez autorów niniejszego projektu tzw. system kasowy naliczania podatku VAT przyjęty jest np. we Francji. W artykule 269 francuskiego Kodeksu Podatkowego (*Code général des impôts*) przyjęto zasadę, iż podatek od wartości dodanej (tzw. *TVA*) w przypadku usług może stać się wymagalny z chwilą zapłaty za wykonanie usługi. We Francji przyjęto system naliczania podatku VAT podobny do proponowanego w niniejszym projekcie i to w dodatku w odniesieniu do wszystkich typów usług.

Jeśli chodzi o regulacje wspólnotowe znajdujące się w prawie europejskim, to do podatku VAT odnosi się Dyrektywa nr 2006/12/WE z dnia 28 listopada 2006 roku w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L. 347 z 11.12.2006, s.1). Z kolei do zakresu proponowanych w niniejszym projekcie zmian odnosi się rozdział drugi tytułu szóstego Dyrektywy. Chociaż ogólna reguła wprowadzona przez art. 63 Dyrektywy jest taka, że podatek VAT staje się wymagalny z chwilą wykonania usługi, to jednak art. 66 pozwala na wprowadzenie pewnych odstępstw od tej reguły. W myśl tego przepisu możliwe jest by „dla określonych transakcji” lub „w stosunku do określonych grup podatników” podatek stawał się wymagalny nie później niż z chwilą otrzymania zapłaty za wykonaną usługę. Wyjątku tego nie wolno wprowadzać tylko w przypadku pewnych szczególnych kategorii usług świadczonych w obrocie międzynarodowym, określonych w artykule 196 Dyrektywy. Nie ma natomiast żadnych przeciwwskazań by wprowadzić system kasowy rozliczania podatku VAT w odniesieniu do świadczonych na terytorium RP usług budowlanych i budowlano-montażowych, zwłaszcza że - jak wykazano wcześniej - wprowadzenie takiego systemu wydaje się w najwyższym stopniu zasadne.

Na koniec należy zaznaczyć, że projektowana zmiana nie powinna stanowić obciążenia dla budżetu państwa. Niezmieniona pozostaje stawka podatku VAT. Ponadto wprowadzony zostaje mechanizm mobilizujący firmy do dokonywania wszystkich płatności o czasie. Z łatwością można przewidzieć, że jeśli firmy podwykonawcze wcześniej otrzymają należności za wykonane usługi, to zmniejszy się ryzyko nieopłacenia należnego podatku VAT. Można także przewidzieć, że lepsza sytuacja płatnicza firm spowoduje zwiększoną aktywność gospodarczą, zwiększoną sprzedaż i wynikające z tego tytułu większe daniny do budżetu. Prawo zostało zatem zaprojektowane w ten sposób, by z jednej strony udało się zapewnić ochronę interesów budżetu państwa, a jednocześnie tak uregulować wzajemne obowiązki podmiotów obrotu gospodarczego w sektorze usług budowlanych by żaden z podmiotów nie mógł czerpać korzyści z tytułu niewypełniania swoich obowiązków płatniczych tak wobec podmiotów prywatnych, jak również wobec państwa. Można zatem uznać, iż w ten sposób zaprojektowane regulacje prawne spełniają warunki poprawnej i korzystnej dla wszystkich legislacji.